

Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2020

339/03.033/2020

KH 24.08.2020 § 222

Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisesti tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet. Harkinnanvaraisen avustuksen kriteereissä huomioidaan myös koronakriisin vaikutukset, jotka on eriteltävä hakemuksessa.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavia toimenpiteitä. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisinä vaikutuksina on esitettävä valtionosuuden korotusta koskevan hakemuksen liitteessä. Jos toimenpiteitä ei ole päätetty hakuajan loppuun mennessä, on hakemuksen liitteeseen merkittävä se, milloin valtuusto ne käsittelee ja mitkä toimenpiteet ovat. Valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Valtionosuuden korotus voidaan seuraavina vuosina jättää myöntämättä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos esitetyt toimenpiteet tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu.

Avustuksen myöntämisen ehtona on myös, että kunta toteuttaa kuntalain 118 §:n mukaisen arviointiryhmän ehdotuksen mukaiset toimenpiteet palveluiden edellytysten turvaamiseksi. Edellä mainittu ehto koskee niitä kuntia, joihin on asetettu em. lain 118 §:n mukainen arviointiryhmä.

Harkinnanvaraiseen valtionosuuden korotukseen on käytettävissä enintään kuusikymmentä miljoonaa euroa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 48 §:n 2 momentin mukaan korotusta on haettava valtiovarainministeriön päättämään ajankohtaan mennessä. Hakemukset tulee toimittaa 31.8.2020 mennessä valtiovarainministeriöön. Oheisena kaupunginhallituksen jäsenille tiedoksi Valtiovarainministeriön kirje 4.8.2020.

Kemijärven kaupungin hakemus

Kemijärven kaupungin talous on heikentynyt nopeasti vuoden 2020 aikana korona pandemian lisäkustannusten, rahoitustuottojen pienentymisen, verotulotilitysmuutosten, erikoissairaanhoidon menojen ja aikaisempien vuosien kustannusvaikutusten vuoksi. Kaupungin tilinpäätöksessä 2019 on lisäksi kumulatiivista alijäämää yhteensä 4,4 miljoonaa euroa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 2/2020 talouden sopeuttamisohjelman vuosille 2020-2022 ja sen toimeenpano on käynnistetty talousarviomuutoksin ja toimenpiteiden toteuttamisella. Toteuttamista on kuitenkin vaikeuttanut korona pandemia.

Vuoden 2020 tulosennuste on alijäämäinen arviolta 1,3 miljoonaa euroa ja voi heikentyä vielä tästäkin rahoitustuottomenetyksen vuoksi.

Liitteenä 4 on kaupungin harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakemus liitteineen. Harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta haetaan vuodelle 2020 yhteensä 2,5 miljoonaa euroa.

(Talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja, 040 730 0236)

Päätösehdotus (kaupunginjohtaja): Kaupunginhallitus päättää hakea harkinnanvaraista valtionavustuksen korotusta 2,5 miljoonaa euroa liitteenä 4 olevan hakemuksen mukaisesti.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin sillä lisäyksellä, että päivystyskorvauksien muutokset ensihoidon ja pelastustoimen kustannusten nousun osalta lisätään hakemukseen.

Hakemus: Valtiovarainministeriö